

У Раді суддів України

З В Е Р Н Е Н Н Я

Ради суддів України до суб'єктів виборчого процесу

Україна, як проголошено в Конституції України, є демократичною, правовою державою. Однією з фундаментальних засад демократичного суспільства є незалежність судів і суддів. Незалежність судів, як підкреслюється в Рекомендації № R (94) 12 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо незалежності, ефективності та ролі суддів, є передумовою верховенства права та основоположною гарантією справедливого суду. Незалежність суддів не є привілеєм суддівського корпусу, а встановлюється з метою забезпечення і дії принципу верховенства права та права осіб на справедливе правосуддя.

У своєму Висновку № 3 (2002) Консультативна рада європейських суддів вказує, що однією з гарантій ефективності роботи судової системи є суспільна довіра й повага до судової влади. На тому, що судова влада повинна користуватися довірою з боку суспільства, наголошується й у Висновку Консультативної ради європейських суддів № 1 (2001).

Виступаючи у вересні 2010 р. на Х позачерговому з'їзді суддів України, Президент України В.Ф. Янукович наголосив, що державна влада є єдиною і всі ми спільно повинні наполегливо, системно й послідовно працювати над поверненням довіри суспільства до суду. Глава держави звернув увагу всіх посадовців на необхідність неухильно додержуватися вимоги закону про повагу до судових рішень. За результатами проведеного Радою суддів України влітку 2011 р. моніторингу незалежності суддів в Україні незалежні міжнародні експерти констатували позитивний приклад

Президента України, який постійно в публічних заявах висловлює повагу до незалежності судів та суддів.

На жаль, доводиться констатувати, що далеко не всі в Україні наслідують цей позитивний приклад Глави нашої держави. Особливо тема зневажливого ставлення до судів стала предметом спекуляцій напередодні чергових парламентських виборів. У запалі політичної боротьби деякі політичні сили, з метою набуття передвиборчих дивідендів, вдаються до дискредитації судової системи України. Причому це є характерним для політичних сил незалежно від їх ідеологічного спрямування. Так, будучи невдоволеною окремим судовим рішенням, яке пройшло перевірку і в апеляційному, і в касаційному порядку, одна політична сила закликає до люстрації всіх суддів України, інша у своїй передвиборчій агітації називає суди «продажними», використовуючи для цього рішення того ж таки суду. Фактично це — намагання дестабілізувати судову систему, підірвати її авторитет, а відтак — і авторитет держави.

До таких методів агітаційних технологій вдаються і деякі представники органів державної виконавчої влади, у тому числі й центральних. Так, нещодавно публічні звинувачення судів області у свавіллі та корупції, з якими виступили голова Одеської обласної державної адміністрації Е.Л. Матвійчук та Віце-прем'єр-міністр України — Міністр соціальної політики України С.Л. Тігіпко, змусили суддів Оде-

ської області звернутися до суспільства з публічною заявою.

Не заперечуючи наявності окремих негативних явищ у судовій системі, що є характерними і для інших органів державної влади, і для всього українського суспільства в цілому, боротьба з якими, до слова, активізувалася останніми роками, про що суспільство оперативно інформують засоби масової інформації, Рада суддів України стверджує, що такі факти є поодинокими, не характерними на загал, вони не здатні викривити позитивної роботи судів у цілому і з них не можна виводити систему.

Застосовуючи в своїх передвиборчих баталіях огульні звинувачення судової системи, суб'єкти виборчого процесу тим самим підривають довіру суспільства до судової влади, завдаючи непоправної шкоди авторитету молодій Українській державі, близько 8 млн. громадян якої у минулому році звернулися за захистом своїх прав саме до судів України.

Цим зверненням Рада суддів України як вищий орган суддівського самоврядування, до компетенції якого віднесено вжиття передбачених законом заходів щодо забезпечення незалежності судів та суддів, закликає учасників виборчих перегонів до державної мудрості та політичної толерантності, щоб бажання отримати мандат людської довіри не затьмарило існуючі в державі демократичні цінності.

Звернення прийнято на засіданні Ради суддів України 29 серпня 2012 р.